

Depo
908TRŽIČ
TRŽIŠKI teks
1983

KNJIŽNICA TRŽIČ

COBISS •

bombažna predilnica in tkalnica tržič

LETO XXIV

MAREC 1983

ŠTEVILKA 3

Gospodarjenje v letu 1982

Za nami so zbori delavcev na katerih smo obravnavali in potrjevali zaključni račun za leto 1982. Iz predloženih gradiv in samih obravnav je razvidno, da je bilo poslovanje v preteklem letu, kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja, uspešno. O nekaterih bistvenih elementih poslovanja je na vprašanja odgovoril direktor DO dipl. eoc. Josip Eržen.

Kakšne so značilnosti poslovanja v preteklem letu?

Splošne gospodarske težave, ki imajo izvor v zaostrenem zunanjetrgovinskem položaju Jugoslavije, so se odražale tudi v poslovanju naše delovne organizacije. Predvidevanja o gospodarskih gibanjih po spremembi Zakona o pogojih in načinu razpolaganja s konvertibilnimi devizami so se uresničila. OZD, ki za svojo proizvodnjo uporabljajo uvožene surovine, so se znašle v težkem položaju, saj so po 1. 6. lahko razpolagale le z vsakim tretjim, z izvozom ustvarjenim dolarjem. Kaj je to pomenilo za našo DO, za katero je v letu 1982 znašalo razmerje konvertibilnega in klirinškega uvoza približno 55:45 vam je znano. Posledica je bila v zoževanju uvoza, kar vse je povzročalo občasne motnje v proizvodnji. Premostitev teh težav je bila možna le s povečanjem izvoza in iskanjem novih izvoznih prodajnih poti, kar nam je v večji meri tudi uspelo.

Pomanjkanje likvidnih finančnih sredstev gospodarstva za tekoče poslovanje se je v preteklem letu še nadalje stopnjevalo. Tako je tudi v naši DO občasno postala oskrbljenost z denarnimi

obratnimi sredstvi kritična. Vezava sredstev potrebnih za poslovanje se zaradi inflacije iz leta v leto močno povečuje, kar pa zahteva ustrezno vračanje teh sredstev za te namene.

Povpraševanje po naših izdelkih je bilo še vedno večje od ponudbe, česar pa v drugi polovici preteklega leta nismo mogli popolnoma izkoristiti. Prilagajanje proizvodnega programa trgu je onemogočala toga cenovna politika, ki se do danes ni spremenila. Zaradi tega trpi tudi inovativnost, kajti uveljavljanje cen je tudi za izdelke, ki še niso bili nikdar v našem programu, skoraj nemogoče.

Tudi nepoznavanje bistvenih planskih elementov za leto 1983 je v zadnjih mesecih preteklega leta bistveno oteževalo tekoče poslovanje. Ti niso znani niti sedaj, kar povzroča skoraj nepopravljivo škodo. Primerjanje tekočih rezultatov z načrtovanimi vrednostmi se odvija skoraj samo na operativni ravni, kar zavira elastičnejše ukrepanje za doseganje boljših rezultatov.

Doseženi rezultati so kljub težavam s katerimi smo se srečevali zelo dobri, mar ne?

Poslovno leto 1982 smo za-

ključili bolje kot smo pričakovali. Kljub temu, da smo gospodarski načrt za preteklo leto zastavili zelo smelo, smo planirane veličine celo presegle. To je nedvomno rezultat povečanih naporov delavcev, racionalnejše porabe za proizvodnjo potrebnih elementov, spremenjenega proizvodnega programa in delno tudi zaradi

zvišanja prodajnih cen naših izdelkov.

Kako smo izpolnjevali planske obveznosti?

Primerjava doseženih rezultatov s planiranimi obveznostmi kaže, da smo pri posameznih elementih celotnega prihodka presegle le-te za 11 do 14 odstotkov.

Podatki v tisoč din	1981	1982	82/81 %	% izvrš. plana
Celotni prihodek	692.855	990.747	143,-	111,-
Materialni stroški	331.337	464.116	140,10	105,4
Amortizacija	42.157	73.722	175,-	130,2
Dohodek	319.363	452.859	141,86	114,5
Čisti dohodek	255.217	358.038	140,-	112,1
Poslovni sklad	35.964	67.226	186,9	112,1

Tudi rast teh kategorij v primerjavi z letom prej je za OZD bombažne grupacije tekstilne industrije Slovenije nadpovprečna. Smer rasti obravnavano z vidika našega prispevka je vsekakor pozitivna. Materialni stroški so sicer presegle planirane, toda še vedno zastajajo za rastjo celotnega prihodka. Bistveno pa zmanjšuje dohodek amortizacija, ki je v primerjavi z lanskim letom višja za 75%. Pri razporejanju dohodka je pomembno opozoriti na to, da so prispevki za SIS in druge obveznosti za polovico in zavarovalne premije kar za 67% višje od leta poprej. Najvišja rast pa je dosežena pri slovnem skladu, ki je po predlagani delitvi ostanka čistega dohodka kar 86,9 odstotka.

Kljub temu, da smo v največji možni meri zagotavljali pogoje za ohranjanje neprekinjenega obratovanja, so posledice zaostrenih razmer povzročale motnje v proizvodnji.

Proizvodni plani TOZD so bili, razen v eni temeljni organizaciji, preseženi, bili pa bi lahko še boljši, če ne bi zaradi minimalnih zalog osnovnih surovin postala problematična asortimanska oskrbljenost.

Na proizvodne rezultate pa je vplivala tudi preča kadrovska problematika, zastareli stroji in oprema ter politika fleksibilnega proizvodnega programa.

Vemo, da smo v preteklem letu precej naših izdelkov tudi izvozili; kakšni so izvozni rezultati?

Ugoden izvozni trend, ki se je začel pred nekaj leti, se je nadaljeval tudi v letu 1982. V preteklem letu smo izvozili na konvertibilno in klirinško tržišče za 17,8% več izdelkov kot leto poprej. Plan konvertibilnega izvoza (po dolarskem spremljanju) je bil za 5,4% presežen, če pa primerjamo doseženi izvoz v valutnih odstotkih pa je ta porasel za približno 17%.

Doseganje plana 1982 (dnevni tečaj)

Letni plan	2.472.200 \$	100 %
Realizacija (konvert. trg)	2.605.496 \$	105,39 %
Realizacija (klirinški trg)	376.045 \$	15,21 %
Skupni izvoz	2.981.541 \$	120,60 %

Osebnih dohodki so se povečali, iz gradiva je razvidno, da celo več kot je bilo načrtovano. Lahko okrog tega poveste kaj več?

Rast bruto osebnih dohodkov v primerjavi s preteklim letom je bila 33,5%, kar je za 12,7 odstotka boljše od načrtovane. Poudariti je treba, da s tem nismo kršili dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka.

Iz preglednice lahko ugotovimo, da smo v lanskem letu uspeli zaustaviti realno padanje osebnega dohodka. Rast OD je bila višja od povprečne rasti v SRS, saj so osebni dohodki, ki so bili izplačani decembra lani za 25,4% višji kot so bili oni, ki so bili izplačani decembra 1981, realno pa so bili vendarle nižji. V go-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob 8. marcu dnevnu žena iskreno čestitamo vsem sodelavkam!

Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije BPT

(Nadaljevanje s 1. strani)

Poprečni netto osebni dohodki z vsemi dodatki v letu 1982 in preteklih letih so bili naslednji:

leto	1980	1981	1982
od ure mesečno	29,52 7.323,19	55,15 10.184,70	72,00 13.296,17
Povečanje na preteklo leto	20,02	39,07	30,55
povečanje cen na drobno	30,40	46,00	29,50
			(29,70 SRS)
v % v SFRJ (podatki Zvez. zavod za statistiko)			
rast življ. stroškov v SRS			30,00

spodarstvu pa so bili OD višji za 26,7 %.

Še eno vprašanje – kako kaže za poslovanje v letu 1983? So pogoji za poslovanje že znani?

Žal bistvenih pogojev za poslovanje še ne poznamo. Da bi lahko ocenjevali, bi morali poznati predvsem kakšne so naše možnosti zagotoviti popolno oskrbljenost. Da bi to uresničili, lahko mirno trdimo, potrebujemo toliko deviz, kot v letu 1981. Tekstilci Jugoslavije so se dogovorili za tak model, pod pogojem seveda, da skupno povečamo izvoz za približno 30 %.

Izvojni rezultati SFRJ v januarju še ne kažejo na tako povečanje, kar pa lahko pomeni nižji odstotek razpolaganja s konvertibilnimi devizami,

kot je predlagano (65 %).

Ne glede, kako se bomo uspeli dogovoriti pa opredelitev za večji in kvalitetnejši izvoz ostaja osnovna prednost.

Drugo, kar je nujno realizirati, so načrtovane spremembe proizvodnega programa. To je zahtevna in zapletena naloga, toda zavzeti se bomo morali, da jo čimprej uresničimo. Tudi usmeritve v čimvečje varčevanje ne bomo smeli zanemariti. Odražati se mora na vseh področjih poslovanja, ne glede ali bodo to večji ali manjši posegi, skupno pa bodo vsekakor poboljšali rezultate.

In ne nazadnje, še bolje bomo morali organizirati družbeni standard, saj je to tudi pogoj za dobro počutje vseh, kar lahko dosti doprinese k boljšemu delu.

Razmišljanja o usmerjenem izobraževanju in štipendiranju

Že marsikdo si je zastavljaval vrsto vprašanj o štipendistih, o njihovem šolanju, o možnostih zaposlitve številne armade strokovno usposobljenih kadrov.

Z usmerjenim izobraževanjem smo v naši republici začeli zadnji, ker smo se na izkušnjah drugih republik hoteli kaj naučiti. Pripravljali so marsikaj načrtovali. Sprva so bili mnenja, da bo možno iz morda napačno izbrane usmeritve prehajati poleg vertikalnega tudi horizontalno. V učnih programih usmeritev so bile za vse vrste srednjega izobraževanja predvidene dobro opremljene učilnice za praktični pouk.

Zataknilo se je in se še zatika na več področjih. V drugih letnikih – torej v prvi generaciji usmerjenega izobraževanja še sedaj, ko se šolsko leto že skoraj izteka, nimajo vseh potrebnih učbenikov, da ne govorimo o opremljenosti učilnic za praktični pouk, zlasti za kovinsko in elektro stroko.

Zakaj tako? Ali smo se zopet preuranili? Dejstvo je, da smo

začeli z usmerjenim izobraževanjem premalo pripravljeni. Pa še eno je – ni denarja ali ga vsaj močno primanjkuje!

Težko si je zamišljati bodočega absolventa II. III. ali IV. zahtevnostne stopnje (bivši ozki profil in poklic) na njegovem delovnem mestu pri opravljanju del in nalog, ki se jih je učil v šoli brez ustrezno opremljenih delavnic (praktični predmeti). Proizvodno delo v delovni organizaciji pa tako poteka le devet dni.

Uspehi naših štipendistov so slabi, vsaj v prvem polletju šolskega leta 1982/83 je bil uspeh naših srednješolcev zelo slab, če ne že klavrn. STTS obiskuje 13 naših štipendistov, od katerih so štirje izdelali (30,77 %), devet pa je bilo nezadostnih ali 69,23 %. Na ESS je tudi 13 štipendistov, razmerje uspešnih in neuspešnih je ravno obratno – devet jih je izdelalo štirje pa ne. Štiriletno UAS obiskujejo tri učenke, od katerih sta dva izdelali, ena pa je bila nezadostna.

V letošnjem šolskem letu štipendiramo 38 štipendistov:

13 na STTS, od tega sta le dva moška, ostalo pa so ženske.

Junija 1983 naj bi izdelala 4. letnik ena predilka, tri tekstilnokemijske in ena konfekcijska tehničarka;

13 na ESS, od teh naj bi letos izdelale 4. letnik štiri ekonomske tehničarke;

3 na UAS – letos naj bi zaključila šolanje ena administrativna tehničarka;

1 učenka bo letos zaključila aranžersko šolo;

3 učenci obiskujejo šole usmerjenega izobraževanja za kovinske poklice.

Poleg srednješolcev prejema kadrovsko štipendijo tudi 5 štipendistov VI. in VII. stopnje zahtevnosti (višje in visoke šole):

2 tekstilnomehanska usmeritev, 1 ekonomska fakulteta, 1 strojna fakulteta in 1 pravna fakulteta.

Morda vzbuja pozornost podatek, da zlasti v tekstilnih poklicih ni več učencev moškega spola, vendar je še bolj kritično dejstvo, da nam prav usmerjeno izobraževanje omogoča že po 18 mesečnem šolanju (oziroma dvoletnem) pridobiti že formiran kader, a ni odziva na razpis.

Dejstvo je, da v nobenem razpisu kadrovskih štipendij nihče še ni zasledil pogojenosti po spolu, ker je to protiustavno. Ostane nam torej le medsebojno informiranje z osnovnimi šolami, ekskurzije in roditeljski sestanki s starši otrok, ki obiskujejo 7. in 8. razred – to zaradi poklicnega usmerjanja tako fantov kot deklet. Letos uvajamo tudi prakso učnih ur, ki potekajo med poukom na šolah – tema pa je predstavitev tekstilnih poklicev.

Pridobivanje novih strokovnih kadrov z zahtevnostno stopnjo II. in III. nam lansko leto ni uspelo, saj se na 23 razpisanih kadrovskih štipendij tekstilne usmeritve ni odzval nihče; izobraževanja bodočih tkalcev pa v Kranju zaradi premajhnega števila vpisov že dve leti ni.

Letos smo za tekstilne poklice razpisali kar 41 kadrovskih štipendij od tega 30 za zahtevnostno stopnjo II. in III.

Sicer pa si pogledjmo letošnji razpis kadrovskih štipendij v naši DO:

Tekstilni in obutveni center Kranj

	štipendij
– strojni predilec II	10
– predilec – urejevalec tekstilnih strojev III.	4
– tekstilnomehanski tehnik, predilka smer V.	6
– strojni tkalec II.	5
– tkalec – urejevalec tekstilnih strojev III.	5
– tekstilnomehanski tehnik, tkalska smer V.	5
– barvar tekstilij III.	2
– tiskar tekstilij III.	2
– apreter tekstilij III.	2

Kovinska šola

- kovinarstvo in strojništvo IV. 6
- obratovni elektrikar IV. 1

Za boljše razumevanje novih strokovnih nazivov poklicev:

Planiranje za bodoči razpis kadrovskih štipendij za vsako šolsko leto poteka vsako predhodnje leto že od meseca oktobra preko kadrovskega oddelka oziroma centra za izobraževanje na osnovi pismenih zahtev strokovnih služb celotne DO, ki se arhivirajo.

Kakšno in kako pa je potekalo štipendiranje v preteklih letih, nam zgovorno govori podatek, podan na posvetu medobčinskega sveta SZDL in ZK za Gorenjsko, ki je bil 15. februarja 1983 v Kranju – namreč, da bomo iz naše regije v prihodnjih dveh letih izšolali nekaj tisoč strokovnjakov z višjo in visoko strokovno izobrazbo. Iz tega podatka lahko sklepamo, da bo maturantov srednjih šol vseh poklicev še najmanj parkrat toliko.

Ostaja nerešeno vprašanje – kje jih zaposliti?

I. (priučeni delavec) – dokončana osemletna osnovnošolska obveznost brez dodatnega šolanja v usmerjenem izobraževanju za enostavna dela, ki jih opravlja, se priučiti v delovni organizaciji,

II. – (kvalificiran delavec za manj zahtevna dela) – dokončana osemletna osnovnošolska obveznost in šolanje v usmerjenem izobraževanju, ki traja eno šolsko leto in pol,

III. (kvalificiran delavec za zahtevnejša dela) – uspešno zaključena osemletka in šolanje v usmerjenem izobraževanju, ki traja dve leti,

IV. (kvalificiran delavec za zahtevna dela) – uspešno zaključena osemletka in šolanje v usmerjenem izobraževanju, ki traja tri leta,

V. (tehnik) – uspešno zaključena osemletka in šolanje v usmerjenem izobraževanju, ki traja štiri leta, pogoj za vpis v drugi letnik je ocena dobro iz važnejših strokovnih predmetov – odvisno od šole oziroma usmeritve,

VI. (višja šola) – uspešno zaključena V. stopnja zahtevnosti,

VII. (višja šola) – uspešno zaključena VI. stopnja zahtevnosti,

VIII. (magisterij) – uspešno zaključena VII. stopnja zahtevnosti in podiplomski študij.

Učenci III., IV. in V. stopnje zahtevnosti morajo po končanem šolanju opravljati še pripravniško dobo, ki traja 6 mesecev.

Študenti VI. in VII. stopnje zahtevnosti opravljajo pripravniško dobo, ki traja 9 oziroma 12 mesecev, magistririj (VIII.) pa poleg te zahteva še specializacijo, katera je predpisana za nekatere usmeritve VI. in VII. zahtevne stopnje; rok trajanja specializacije pa je različen. F. G.

Inventivna dejavnost v letu 1982 v naši DO

7.12.1981 je bil sklican razširjen posvet komisij za inventivno dejavnost, inovatorjev in vodstva DO, na katerem je bilo izraženih precej kritičnih pripomb na stanje inventivne dejavnosti ter podanih nekaj predlogov za poživitev le-te. Poudarjeno je bilo, da brez inovacij ni mogoče pričakovati napredka in da bodo inovacije po vsej verjetnosti, posebno v sedanji gospodarski situaciji, odločilnega pomena pri odstranjevanju nastalih težav. Nadalje so bili podani glavni vzroki, ki zavirajo inventivno dejavnost v DO. Eden glavnih momentov je prav nevoščljivost okolice do izplačanih nagrad inovatorjem, čeprav je povsem jasno, da vsaka inovacija prinaša določeno gospodarsko korist oz. dohodek, ki je razdeljen med ves kolektiv in le majhen del tega odpade na inovatorja.

V zadnjih letih je bilo v BPT izvedenih precej izboljšav, vendar jih inovatorji iz različnih vzrokov niso prijavljali. Zato je bil na tem posvetu sprejet sklep, da se morajo evidentirati in obdelati vse že realizirane izboljšave, ki še niso registrirane.

Odmev na ta sestanek je bil dober. V letu 1982 je bilo namreč prijavljenih in nato tudi obdelanih 24 inoacijskih predlogov, ki so bili v glavnem že realizirani, in sicer v TOZD Predilnica 11, v TOZD Tkalnica 8, v TOZD Oplemenitilnica 4 in v TOZD Konfekcija 1 predlog. Izmed 24 predlogov, je bilo 5 uvrščenih med tehnične izboljšave s tri-letno gospodarsko koristjo, 1 med tehnične izboljšave z enoletno gospodarsko koristjo, 3 med koristne predloge z enoletno gospodarsko koristjo, 15 pa je bilo koristnih predlogov, za katere so bili nagrajeni z enkratno nagrado.

Kratek opis posameznih inovacij:

TOZD PREDILNICA

— avtor Radon Matija: 1. Predelava kovinskega latastelega pasu na trgalcu bombaža »Temafa«

Vijaki, s katerimi so pritrjene late, so se pri obratovanju pogosto odvijali. Zato je prišlo do pogostih lomov in zastojev. Avtor je dal izdelati nove vijake, katerih dolžina je prilagojena členom, ki tvorijo verigo in služijo kot vodila za pogon latastelega pasu. Novi vijaki so omenjene težave odpravili.

2. Izdelava in namestitev napenjalcev verig na kondenzorju Tufte 1 in 2

Tovarniška izvedba kondenzorjev je bila brez napenjalcev. Verige so se zaradi tega začele raztegovati, kar je povzročilo lome in obrabe verižnih koles, pretrge verig ter s tem tudi zastoje. Po avtorjevi zamisli so bili vstavljeni trije napenjalci, ki preprečujejo okvare in zastoje.

3. Izdelava in namestitev dodatnega (opornega) ležaja ter podaljšanje gredi pri dovajalnem valju na stroju 1 in 2 Tufta Pri obratovanju stroja je prihajalo do lomov gredi, in sicer na mestu med ležajem in zobatim ter verižnim kolesom, ki sta bila pritrjena na koncu gredi. Problem je tov. Radon odpravil tako, da je podaljšal gred in na njen konec namestil dodatni oporni ležaj.

4. Predelava pogonske-vodilne konstrukcije na pomičnem latastem pasu na stroju 1 in 2 Tufta

Pomožni latasti pas, ki razporeja bombaž po celi dolžini stroja, je povzročal veliko težav in zastojev. Osi, na katerih so bila pritrjena pogonska kolesa, so bile namreč po celi dolžini enake debeline in tako niso dajale kolesom nobene opore. Kolesa so zato pogosto zdrknila z vodilne konstrukcije. Avtorjeva zamisel je bila, da se osi postružijo, tako da imajo kolesa oporo-naslone, ki omogočajo, da so kolesa vedno na enaki razdalji in s tem se latasti pas lahko zanesljivo pomika.

5. Predelava osi in ročice (vzvoda) na reduktorju za pomik trgalcev na stroju 1 in 2 Tufta

Osovina na reduktorju, na katero se prilega ročica (služi za pomik trgalcev), je kmalu po začetku obratovanja že kazala znake obrabe. To je povzročilo neenakomeren in sunkovit pomik trgalcev. Zaradi tega je tudi prišlo do obrabe polža in polžastelega kolesa v reduktorju in do pogostih zastojev. Avtor je ta problem rešil tako, da je osovino (prvotno je bila cilindrična) dal postružiti za nekaj stopinj v konus, nanjo pa »upasal« prilagajočo ročico (vzvod). Ta ročica je postružena na enak konus kot osovina. Vstavljena zagozda pa onemogoča ročici, da bi se zasukala na osovini. Da pa se konusa tesno prilagata drug ob drugemu, služi vijak,

ki je nameščen na koncu osovine.

6. Predelava jermenic za dovod materiala na mikalnikih »Tanden« Iglčasti ležaji so se zelo pogosto drobili in so s tem poškodovali osovino, drsni ležaji pa so se zelo hitro obrabili. Problem je bil odpravljen tako, da je tov. Radon namesto drsnih in igličastih ležajev vstavil ustrezne krogljčne ležaje. Izdelana je bila tudi nova osovina ter nekaj podložk in distančnih obrobov.

7. Predelava osovine in sklopke pri spodnji pogonski skrinji na BD 200

Pogoste okvare na osovini, ki spaja pogonsko skrinjo z naslednjim strojnim delom ter okvare na sklopkah so povzročile, da je bila po zamisli tov. Radona izdelana ena daljša osovina (namesto prejšnjih dveh), katere dolžina ustreza skupni dolžini obeh prvotnih dveh. Ker so bile prvotne sklopke na zagodi zelo slabe (niso vzdržale obremenitev), so bile zamenjane z zobatimi. Inovatorjeva ideja se je tudi tu izkazala za zelo uspešno.

— avtorja Dobrin Milan in Radon Matija: Predelava nosilnega vretena za jermenico pogonskega jermena na sukalnem stroju »Allma-Saurer« Jermenica pogonskega jermena je pri obratovanju večkrat odvila varovalno matico in padla z vretena na tla. Avtorja sta ugotovila, da je temu kriva konstrukcijska napaka: desni navoj na vretenu, na katerega je privita matica (s to matico je privita jermenica). Prav ta desni navoj je omogočal, da se je matica odvijala. Ko je bila le-ta popolnoma odvita, je jermenica padla z vretena. Po zamisli avtorjev-inovatorjev se je namesto desnega navoja vrezal levi, izdelala pa se je tudi odgovarjajoča matica. Od takrat se matica ne odvija več.

— avtor Bogataj Milan: Vgraditev časovnega releja na kompresor na »Tandem« mikalnike

Kompresor za Tandem mikalnike se je lahko reguliral samo od 6–7 Atm. Zaradi velike porabe zraka, se je kompresor vklapljal vsakih 20–25 sek. Zato je električni motor že dvakrat pregorel. Čeprav je bil originalni kontaktor CN 25 že zamenjan z močnejšim CN 40, pa še vedno ni vzdržal tako veliko število vklopov. Rešitev problema je prinesla šele vgraditev časovnega releja v krmilni tokokrog (ideja tov. Bogataja), ki preprečuje takojšen vklop, če pade pritisk na 6 Atm. Kompresor se vklopi šele, ko pade pritisk na 3 Atm (še vedno do-

volj za obratovanje), to je približno na vsake 3 minute in prej omenjenih težav ni več.

— avtor Jagodic Janko: Predelava kompletnega električnega krmiljenja na liniji PLATT-ERM

V TOZD Predilnica je bilo zlasti na novi liniji »PLATT« in »ERM« več strojelomov in požarov (vzrok: nepredvidnost, kovinski deli...). Hitro ukrepanje v primeru požara ni bilo možno, ker so se izklapljali samo posamezni sektorji in ne celotna linija. Tako je obstajala večja nevarnost razširitve požara. Z vezavo vseh tipk STOP na isto krmilno fazo, pa se lahko izklopi celotno krmiljenje in se tako naenkrat ustavijo vsi motorji in ventilatorji linije »PLATT« in »ERM«. Inovacija tov. Jagodica ima torej predvsem varnostni pomen.

— avtor Livk Alojz: Predelava osi starih neuporabnih zgornjih raztezalnih valjčkov za Zinser raztezalke

Ob rekonstrukciji Zinser strojev je ostalo 20 kom zgornjih raztezalnih valjčkov 220 × 30 mm in 25 kom valjčkov 220 × 20 mm. Avtor je predlagal predelavo teh valjčkov, in sicer vgraditev dvojnih ležajev ob istočasni spremembi dolžine osi. Tako je pripravljen komplet valjčkov za morebitno zamenjavo. S tem bodo preprečeni nepotrebni zastoji.

TOZD TKALNICA

— avtor Ahačič Janez: 1. Pritrnitev pokrova čolničkove skrinjice-prilagoditev vijakov

Vijaki pokrova čolničkove skrinjice so se zaradi tresljajev odvili in povzročili zlom nosilca Unifila. Avtor je napako pri pritrjevanju pokrova čolničkove skrinjice odpravil tako, da je luknje za vstavitev vijakov (na pokrovo čolničkove skrinjice) povrtal s svedrom Ø 15 mm točno pod kotom 90°, glave vijakov pa dal postružiti na primer Ø 15 mm. Po enakem postopku so bili zamenjani skoraj vsi pokrovi čolničkove skrinjice in uspeh je bil viden. Letno se je število lomov zmanjšalo s 122 na 17, s tem pa tudi število ur zastojev s 189 na 25.

2. Razmajano koleno-sesalna cev

Na strojih Picanol, kjer so vgrajeni avtomatski previjalni aparati Unifil, se je vedno pojavljal problem pomankanja zraka za vsesavanje niti. Napaka je bila na sesalnem delu rezervoarja,

(Nadaljevanje na 4. strani)

kjer je sesalna cev $\varnothing 10/8$ mm samo na notranji strani zakovičena. To koleno se je zaradi tega razmajalo ali povsem iztaknilo ter puščalo zrak na nepredvidenem mestu. Avtor je ugotovil tudi to, da zračna tlačilka ne daje dovolj zraka za vsesavanje, ker je bila luknja za vsesavanje polovično pokrita že ob montaži (zaradi nepravilne lege tesnila) in je tako vsesavani zrak uhajal skozi reže nazaj. Opisani napaki je odpravil tov. Ahačič takole:

— luknjo, kjer je bila zakovičena sesalna cev, je povečal ter vrezal vanjo navoj M 12×1,5 in privil pušo iz medenine (izdelana po avtorjevi zamisli). V to pušo je prilagodil sesalno cev in jo mehko spajkal. Razmajanost se sedaj ne pojavlja več. Po enakem postopku so se predelale vse sesalne cevi na Picanolih. Pomanjkljivost na rezervoarju zraka je odpravil tako, da je po originalu napravil kalup za pravilno izbočenost. Pod pritiskom ročne stiskalnice je izravnanost stran s pomočjo kalupa ponovno izbočil tako, da je imel zrak nemoten izhod po cevi. Izboljšava odpravlja 192 ur zastoja proizvodnje letno in tudi čiščenje zavlečenega votka ni več potrebno.

— avtor Ivan Dolenc: 1. Izboljšava za karto pri listovki

Karta pri listovki se je večkrat odlepila in s tem povzročala zastoje proizvodnje. Po avtorjevi zamisli se sedaj karta najprej zalepi in še pritrdi s sponko. S tem se bistveno zmanjša možnost poškodbe kart.

2. Osovina pri listovki

Pred realizacijo predloga tov. Dolenca, se je pri listovki za prenos uporabljala samo ena stran osi. Nato je bilo potrebno izrabljen del ponovno obdelati in navariti. Sedaj pa se z obračanjem osi koristi tudi drugi konec. Pri tem je zmanjšana poraba osi za 50 %, pa tudi zastoji proizvodnje so manjši.

— avtorja Lauseger Vili in Hvala Anton: Ponovna uporaba olja za ročno mazanje tkalskih strojev

Olje, ki se stoji iz kopeli (pri centralnem mazanju), se lahko precedi in ponovno uporabi za ročno mazanje tkalskih strojev. Pred tem se je to olje prodajalo kot odpadno olje, za mazanje tkalskih strojev pa se je kupovalo novo. S tem koristnim predlogom se letno prihrani približno 700 litrov olja.

— avtorja Jagodic Janko in Šega Andrej: Predelava električnega vezja za zagon in izklop tkalskih strojev Versamat-žakard

Delavec, ki je popravil žakard in vezavo, ni bil varen pred možnim vklopom žakarda s strani druge osebe in s tem morebitnimi poškodbami. Z ureditvijo dodatnega zagona in izklopa na teh strojih (vgraditev tipkala na ključ, ki preprečuje vklop stroja nepoklicani osebi) pa je zagotovljena 100 % varnost delavca, ki popravlja žakard in vezavo; prihranjen pa mu je tudi odvečna pot.

— avtor Jančič Janko: Izdelava ščitnika za merilno krmilne kable na autoconerjih f. Schlafhorst

Kabel, ki povezuje glavo škarjic z elektronskim čistilcem, je povzročal težave. Nitka, ki poteka iz tulca na svitek, prične drseti po merilnem kablju in ga hitro poškodujejo. Če prereže tudi notranjost kabla, potem naprave ne delajo v območju, ki je izbran na kontrolni enoti. To povzroča predvsem neočiščeno prejo. Vse to pa nastane zaradi prahu in vlage, ki vplivata na zarezo (katero naredi nitka v kablju). Avtor je dal izdelati poseben ščitnik, ki preprečuje vpliv prahu in vlage na zarezo. Ti ščitniki so bili montirani na 190 vreten. Predvideva se, da po izboljšavi merilnih kablov ne bo treba več menjati. To pomeni pomemben prihranek pri materialu, še posebej, če vemo, da so ti kabli iz uvoza.

— avtor Bukovnik Jože: Predelava listovk

Avtor je v oddelku Elitex 47 listovk, ki so bile prej opremljene s 16 listi, predelal na obratovanje z 6 oz. 12 listi. S tem je prihranil pri zamenjavah listov ekvivalentno količino vseh odgovarajočih delov.

TOZD OPLEMENITILNICA

— avtor Florjanič Franc: 1. Izboljšava oziroma sprememba pogona na pregledovalnih mizah f. Monforts

Na pregledovalnih mizah je prihajalo pogosto do lomov oziroma izrab pogonskega zgloba. Tov. Florjanič je predlagal, da se ta zglob, ki je togo povezan z reductorjem in žene valj z blagom, zamenja z drsno sklopko, ki se uporablja na traktorjih domače izdelave. Zglob je bil res zamenjan z drsno sklopko in od takrat zastojev skoraj ni več. Pred izboljšavo pa

je bilo okoli 12 ur zastojev vsak teden. Inovacija prinaša tudi prihranek materiala, saj tudi lomov gredi ne zasledimo več.

2. Izboljšava na visoko zlagalnem stroju f. Monforts

Na visoko zlagalnem stroju so nastajali problemi pri merjenju. Za potrebe naše proizvodnje, je stroj moral biti nastavljen na 84 cm (to je dolžino ene lege), dovod blaga pa je metrski. Blago, ki je prihajalo iz dovoda, se je navijalo na dovodne valje in tako sploh ni bilo možno delati. Po avtorjevem predlogu se je vgradilo stikalo, s katerim se lahko izključi eno od dovodnih sklopk. Izboljšava omogoča nemoteno delovanje stroja.

— avtorji Florjanič Franc, Aljančič Jože, Jančič Janko: Izboljšava na stroju za navijanje paketov

Direktno navijanje blaga iz dokov na novem stroju za navijanje paketov f. Monforts ni bilo možno (kljub predhodnim zagotovilom proizvajalca stroja). Monter je večkrat poizkušal stroj usposobiti, vendar zaman. Naši inovatorji pa so stroj usposobili z vgraditvijo dovodne sklopke, posebne tehnične za krmiljenje dovoda blaga z dokov ter dodatnim dovodnim valjem.

— avtor Meglič Stane: Izboljšava na sušilnem stroju f. Monforts

Na sušilnem stroju f. Monforts je avtor montiral dodatno mikro stikalo Masch/06, ki vklaplja pri sinhronem pogonu foulard šele, ko delavec sam dvigne »vago« pri napeljevanju blaga v razpenjalnik. S tem se je zmanjšala možnost navijanja blaga na vlečne valje in s tem možnost streloloma; olajšano pa je tudi samo posluževanje stroja (delavcu ni treba teči po železnih stopnicah, ker je bila montirana dodatna tipka za vklop). Tako koristni predlog tov. Megliča pomeni predvsem varnejše in primernejše posluževanje stroja.

TOZD KONFEKCIJA

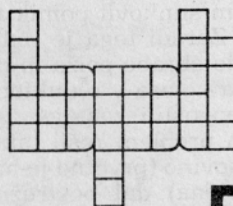
— avtor Cotelj Samo: Tehnična izboljšava delovanja vezilnega avtomata štev. 25

Pri tej inovaciji je avtor z vgraditvijo logičnega relejnega vezja dosegel, da stroj menja barve samo v določeni poziciji 0°, oziroma v območju dovoljenih toleranc $\pm 5^\circ$. V kolikor se stroj ustavi z večjo napako kot je dopustna, deluje relejna zapora, ki izklopi motor za menjavo barv. Izboljšava preprečuje strelolome in s tem bistveno zmanjša zastoje proizvodnje

Enoletna gospodarska korist vseh v letu 1982 prijavljenih predlogov inovacij, pri katerih se je le-ta lahko izračunala, znaša za celotno DO 733.702,26 din. V TOZD Predilnica so inovacije prinesle 31.714,76 din gospodarske koristi, v TOZD Tkalnica 116.763,42 din, v TOZD Oplemenitilnica 470.824,33 din in v TOZD Konfekcija 114.399,75 din gospodarske koristi. Za 9 inovacijskih predlogov, pri katerih je bil možen izračun gospodarske koristi, so avtorji prejeli posebno nadomestila v skupni višini 106.706,50 din. Za 15 koristnih predlogov, pri katerih pa izračun gospodarske koristi ni bil možen, pa so avtorji prejeli enkratne nagrade v skupni višini 27.400,00 din.

Če gledamo aktivnost inventivne dejavnosti v letu 1982 in jo primerjamo z nekaj leti nazaj, opazimo razveseljujoč napredek. Pohvaliti velja prav vse inovatorje in prizadevati si moramo, da bo njihov ustvarjalni duh v prihodnosti še bolj zaživel. Zavedati se moramo, da so inovacije osnovni impulz družbenega in gospodarskega napredka. Delavci v združenem delu pa so prav osnovni nosilci tega napredka. Njihovi sadovi ustvarjajo nove možnosti za skupen družbeni razvoj.

Razvojni oddelek

**Dopisujte
v svoje glasilo**

Slavko Primožič – zmagovallec med upokojenci

Janez Ahačič je z odlično vožnjo zmagal v skupini nad 45 let

Sonja Sajovic – 9. mesto v veleslalomu in 2. mesto v tekah

Pokal za ekipno prvo mesto v veleslalomu

Iz rezultatov se lepo vidi, da naši tekmovalci tudi letos niso dovolili presenečenj. Ekipna zmaga in odlične uvrstitve posameznikov znova dokazujejo, da smo tudi po dveletni prekinitvi tekmovanj še vedno

v vrhu slovenskega tekstilnega smučanja. Naša ekipa v postavi Marjeta Dolžan, Sonja Sajovic, Franc Aljančič, Janez Ahačič, Janko Krmelj, Zoran Klemše je osvojila tudi pokal v trajno last.

REZULTATI

Ženske nad 35 let – uvrščenih 57

1. Majda Vrhovnik	Induplati	23.58
2. Mojca Lebinger	DIT Litija	24.31
3. Olga Strmšek	Modna hiša	24.40
4. Marjeta Dolžan	BPT	24.60
13. Marija Vodnik	BPT	26.40
41. Breda Nemc	BPT	32.36

Ženske od 26 – 35 let – uvrščenih 62

1. Jasna Papan	STŠ MB	23.54
2. Pavla Makovec	Induplati	23.68
3. Andreja Ažman	Tekstil LJ	24.09
9. Sonja Sajovic	BPT	25.14
16. Zdenka Meglič	BPT	26.15
50. Janja Bodlaj	BPT	33.42

Ženske do 25 let – uvrščenih 42

1. Jana Burja	Vezenina	23.41
2. Špela Poljanec	Kroj	23.65
3. Branka Havdelj	Metka	24.35
28. Zdenka Eler	BPT	30.00

Moški od 36 do 45 let – uvrščenih 80

1. Boris Klajnsček	MTT	41.26
2. Franc Krojs	MTT	41.57
3. Franc Aljančič	BPT	41.89
4. Bruno Teran	BPT	42.31
8. Slavko Čadež	BPT	43.14
18. Slavko Teran	BPT	45.26

Moški od 26 do 35 let – uvrščenih 85

1. Jože Sevčnikar	VTS MB	40.88
2. Vojko Blaznik	Dekorativna	41.41
3. Peter Hafner	Tekstil LJ	41.61
6. Janko Krmelj	BPT	42.13
10. Smiljan Bogataj	BPT	44.06
14. Štefan Ahačič	BPT	44.65

Moški do 25 let – uvrščenih 56

1. Boštjan Gašperšič	KROJ	41.32
2. Vid Kolšek	TOPER	42.47
3. Gorazd Fišer	MTT	43.83
4. Zoran Klemše	BPT	43.84
6. Franc Meglič	BPT	44.13
9. Igor Ropret	BPT	45.09
12. Franc Florjanič	BPT	45.21

Moški nad 45 let – uvrščenih 52

1. Janez Ahačič	BPT	30.40
2. Marjan Šarabon	BPT	30.69
3. Janez Gorjanc	Tekstil LJ	31.46
12. Vili Lang	BPT	32.67
24. Cveto Zaletel	BPT	34.91

(Nadaljevanje na 8. strani)

Proglasitev najboljših v ekipnem delu tekmovanja v veleslalomu

Skupina naših tekmovalcev po tekmi v ciljni ravnini

(Nadaljevanje s 7. strani)

Upokojenci

1. Slavko Primožič	BPT	39.51
2. Alojz Laknar	IBI	40.17
3. Anton Tadel	Unitex	45.86

Ekipno

1. BPT TRŽIČ (Marjeta Dolžan, Sonja Sajovic, Franc Aljančič, Janez Ahačič, Janko Krmelj, Zoran Klemše)
2. Tekstil Ljubljana
3. MTT Maribor

TEKI

V tej disciplini je bila udeležba manj številna, toda to ni zmanjšalo zanimivosti tekmovanja. Splošna ugotovitev na osnovi rezultatov je v tem, da so tekmovalci gorenjske regije v celoti vzeto daleč pred vsemi

ostalimi. Tu gre predvsem za tekmovalce iz Bleda, Radovljice, Zapuž, seveda pa daleč za njimi niso posamezniki iz Kranja, Škofje Loke in Tržiča.

Ženske so tekle na 2 km dolgi progi, rezultati pa so naslednji:

Starejše članice:

1. Vera Hartman	Gor. predil.	12.52.76
2. Maja Drev	VTS	13.30.34
3. Marija Cerkovnik	Vezenine	14.00.39

Članice

1. Sonja Zupan	Sukno	11.47.45
2. Sonja Sajovic	BPT	11.50.66
3. Zora Šink	Gor. predil.	12.20.25

Mlajše članice

1. Irena Kovačič	Vezenine	12.35.20
2. Joži Kocjančič	Univerzale	12.43.66
3. Katarina Orešnik	Univerzale	13.40.88

Starejši člani – 4 km

1. Jože Ažman	Vezenine	20.04.38
2. Janez Čampa	Rašica	20.27.87
3. Franc Aljančič	BPT	20.51.80
7. Slavko Teran	BPT	21.26.23

Člani

1. Frenk Kavka	Induplati	17.58.66
2. Jože Heglar	Vezenine	18.46.15
3. Martin Dežman	Tekstilindus	19.06.94
7. Štefan Ahačič	BPT	19.44.82
10. Libor Anderle	BPT	19.56.57

Člani

1. Franci Ferjan	Vezenine	16.30.60
2. Ivan Turk	Labod	19.17.77
3. Tone Štirn	IBI	21.39.49
5. Boro Jurkič	BPT	22.45.17

Ekipno (ekipa je štela eno žensko in enega moškega) sta zmagala tekmovalca Vezenine Bled (Kavčič, Ferjan) pred BPT (Sajovic, Aljančič), tretje mesto pa so delile kar štiri ekipe.

Naj ob koncu še enkrat zapišem, da je tekmovanje v celoti uspelo v zadovoljstvo prireditelja in ekmovalcev in da

je želja vseh nastopajočih, da bi se prihodnje leto na smučiških organizatorjev iz Škofje Loke ponovno srečali na takem tekmovanju in v takem številu kot letos.

Obenem velja izreči še iskrene čestitke našim tekmovalcem za ekipno zmago ter posameznikom za odlične uvrstitve. J. F.

Tekstilci prirejamo razne ples kot je »Pajkov ples«, »Ples predilcev« itd., toda plesa kakšen je bil pred razglasitvijo rezultatov ob hotelu Areh na snežnem plesišču še ni bilo. Še en dokaz res prijetnega razpoloženja skromnih, a prilagodljivih tekstilcev

Sankanje

Izvršni odbor OOS TOZD Tkalnica je organiziral sankaško tekmovanje po poti iz Bistriške planine.

Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad je bila v dvorani DPO na Brezjah. Posebna zahvala gre tov. Primožičevi, Kastelčevi in tov. Tišlerju, ki so se za zaključek delovne dobe, udeležili tekmovanja.

Po razglasitvi in podelitvi nagrad je bila skupna malica. Za razvedrilo pa je poskrbel harmonikar Ostrelič.

Rezultati v sankanju – moški do 40 let

		čas
1.	Dolžan Tine	1.10
2.–3.	Zupančič Marjan	1.14
	Hrovat Franc	1.14
4.	Ropret Igor	1.18
5.	Ferlič Franc	1.27
6.–7.	Kosmač Tomaž	1.33
	Vinter Drago	1.33
8.	Majeršič Anton	1.34
9.	Brkič Pero	1.37
10.	Živkovič Momčilo	1.48

Rezultati v sankanju – ženske

1.	Meglič Tinca	1.14
2.	Meglič Rezka	1.21
3.	Vodnik Marija	1.24
4.	Kastelic Marija	1.29
5.	Oman Mimi	1.30
6.	Nemc Breda	1.33
7.	Kosmač Milica	1.36
8.	Sajovec Marija	1.37
9.	Godnov Kati	1.41
10.	Valjavec Anica I.	1.43
11.	Šparovec Pavla	1.44
12.	Savič Fatima	1.48
13.	Oman Štefka	1.50
14.	Težak Marija	1.51
15.	Ostrelič Marija	1.55
16.	Radič Olga	1.56
17.	Primožič Francka	1.61
18.	19. Kavčič Ivica	1.63
18.	19. Kokalj Marija	1.63
20.	Radoševič Ružica	2.47

Moški nad 40 let

		čas
1.	Grgič Martin	1.07
2.	Švab Jaka	1.10
3.	Urbančnik Hinko	1.11
4.	Težak Franc	1.22
5.–6.	Kosmač Edi	1.26
	Stritih Štefan	1.26
7.	Gramc Stane	1.28
8.	Fornazarič Stane	1.29
9.	Oman Ciril	1.30
10.	Oman Janko	1.31
11.–12.	Repinc Jože	1.33
	Kopač Edi	1.33
13.	Tišler Franc	1.38
14.	Hiršfelder Marjan	1.39
15.–16.	Valjavec Franc I.	1.40
	Mali Franc	1.40
17.	Pongrac Jože	1.46
18.	Drobnič Franc	1.49

Osnovna šola za odrasle

Delavska univerza pri Zavodu za kulturo in izobraževanje Tržič vas vabi, da se vpišete v osnovno šolo za odrasle. Šola je namenjena predvsem delovnim ljudem, ki v času rednega šolanja zaradi različnih razlogov niso končali vseh osmih razredov.

Vemo pa, da je zaključena osnovna šola prvi pogoj h kvalitetnejšim oblikam za izobraževanje ob delu. V začetku marca 1983 se bo pričel pouk

za 7. in 8. razred. Potekal bo v popoldanskem času od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro.

Vabimo vse zainteresente, naj se čimprej prijavijo.

Šolanje je brezplačno, saj stroške v celoti krije izobraževalna skupnost občine Tržič. Vpišete se lahko osebno ali telefonsko na številko 50-355, vsak dan od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 14. do 16. ure.

Pa še res je

Dvorana velika v njej strojev
čez sto,
med njimi pa tkalke prav
urno gredo.
Pri strojih vsakdanjih si
služijo kruh,
so včasih pogoji, da res je
obup.
Poganjamo stroje pod klima
napravo,
največkrat za stroje z vlago
nepravo.
Pretrgov in mrež zares je
veliko,
da komaj še paziš na pravo
obliko.

a kaj ko talka največkrat
trpi.

Vežalka za tkalko ima malo
časa,
zato razširjeni fond se nam
plača.
Za stroji za tkalko je dela
preveč,
invalidskih upokojitev vsako
leto je več.

Talkino delo se premalo
plačuje
in to se pri strojih močno
obrestuje.

Nobene rezerve za tkalko
več ni,

dopusta po želji se več ne dobi.

Pokvarjene volcne odkrivaš
vsak dan,
za tkalko zopet težji je dan.
Če pride vežalka da malo
uredi –

Anica Kraševc
TOZD Tkalnica

NOVOSTI NA POLICAH TRŽIŠKE KNJIŽNICE

Čingis Ajtmatov: DAN, DALJŠI OD ŽIVLJENJA

Čingis Ajtmatov je že dolgo eno največjih imen sodobne sovjetske književnosti, z najnovejšim romanom DAN, DALJŠI OD ŽIVLJENJA pa je dosegel tudi svetovno slavo. Roman je izšel tudi v novembrski številki osrednje sovjetske literarne revije Novyj mir leta 1980 in čez noč postal velikanska uspešnica. Takoj po izidu so ga začeli prevajati v številne tuje jezike.

Pisatelj v romanu DAN, DALJŠI OD ŽIVLJENJA odpira celo vrsto ostrih tem, ki so v sovjetski družbi sicer nenehno prisotne, ki pa se jim tako politika kot literatura kar se da izogibata, če pa ne, se jih dotikata zgolj površno.

Tako je Ajtmatov po skoraj dvajsetih letih molka v sovjetsko literaturo znova vpeljal temo stalinizma in to na način, ki brezkompromisno terjaja moralni obračun z njim in zavrača tezo, da je to stvar preteklosti, ki je pozabljena in po kateri ne kaže več brskati.

Njegova drznost in izziv sta morda še večja, kot se loteva odnosa do svojega naroda, nacionalne dediščine neruskih narodov, odnosa do človeka in njegove osebne svobode, religije.

Skratka, to je roman, ki vznemirja, sili k razmišljanju, obenem pa navdušuje s svojim literarnim mojstrstvom.

Dr. Veljko RUS,
dr. Lojze SOČAN in
dr. Stane MOŽINA:
JAPONSKA —
OD POSNEMANJA
DO IZVIRNOSTI

Japonska že dolgo ni več tako oddaljena od nas, kot se nam nemara zdi. Njena gospodarska prodornost nam je močno približala številne dosežke. Pa vendar se skrivajo še številne neznanke ob vprašanju, kako, s kakšnimi ukrepi in sredstvi so Japonci zmoogli v sorazmerno kratkem času postati svetovna gospodarska velesila. Učinkovite rešitve, ki so jih Japonci dokazali pred vsem svetom, se ponujajo malodane kot recept. Naši avtorji, ki so Japonsko spoznali — vsak zlasti z zornega kota svoje stranke — ne le kot bežni opazovalci, ne ponujajo njenega zgleda brez tehtnega premisleka.

Japonsko recepturo razlagajo in prikazujejo bolj kot

spodbudo, koristno pa tudi uporabno za bistveno drugačne družbene razmere, seveda pa prilagojene ciljem, ki si jih je družba zapisala v svoje temeljne listine.

Francoise Sagan: RAZDEJANA POSTELJA

V tem romanu sta le dva, okrog katerih se vse vrtili: Eduard in Beatrice. In le tu in tam spustita v svojo bližino dobra prijatelja — Nicolaesa in Tony. Kraj dogajanja je postelja, sicer reš razdejana oziroma razmetana — kakor pač hočemo in kot je pri Saganovi pogosto. Hkrati pa je ta postelja romantično zatočišče in prostor za strastno ljubezen.

Eduard je mlad dramski pisec, ki se s svojimi avantgardističnimi deli prebija k uspehu. Beatrice je malo sta-

rejša od njega, lepa, že slavna igralka, ki nastopa v filmih in na gledaliških odrih. Oboževano in razvajeno bitje. Eduard se je že pred petimi leti srečal z njo v postelji, a ga je zavrgla. Ob ponovnem srečanju se Beatrice strastno zaljubi vanj; medtem ko je on ves čas ni nehal oboževati.

Roman RAZDEJANA POSTELJA mi je od vseh, kar sem jih napisala, najbolj pri srcu. Z njim in zanj sem živela celo leto. Z njegovima junakoma čutim globlje kakor z vsemi drugimi, je v nekem razgovoru dejala Francois Sagan, ki jo naši bralci že dobro poznajo. Njeni najbolj znani romani so: Dober dan žalost, Tisti njen nasme, Čez mesec, leto dni, Imate radi Brahmsa, Čudoviti oblaki, Žarek sonca v mrzli vodi in drugi.

Kadrovske novice

V mesecu januarju in februarju so prišli v našo delovno organizacijo naslednji delavci:

TOZD Predilnica

Bektašević Enisa
Golob Mihaela
Šabič Fikreta
Balčinovič Asima
Muharemovič Merima
Tadič Ruža
Panič Radojka
Skenderovič Nusreta

TOZD Tkalnica

Šečkanovič Mehdi
Paplar Drago
Hamzić Mehmed iz JLA

TOZD Oplemenitilnica

Djakovič Zoran
Babič Mehmed

VEO

Šečkanovič Ševala
Noč Osminka
Meglič Stanislav

V istem času so iz delovne organizacije odšli naslednji delavci:

Upokojitev

Kočevar Slavka

Invalidska upokojitev

Hlepčar Stane

Disciplinska izključitev

Bodiroža Radmila iz VEO

Sporazumna odpoved

Godnov Franc
Gvozdič Dragojka

Po lastni izjavi

Šprem Kati
Dronič Mila
Dobre Janez
Malovič Fatima
Perič Nika
Kirn Darinka

Naše mamice

1. GABERC HELENA rodila 22. 11. 1982 deklico
2. PRIDIJOČIČ ALEMA rodila 4. 11. 1982 dečka
3. ČEPKA MANDA rodila 22. 11. 1982 deklico
4. PUCELJ MARINKA rodila 6. 12. 1982 dvojčka — dečka
5. ČATAK ŠEFIKA rodila 31. 12. 1982 deklico
6. ELER GABRIJELA rodila 26. 11. 1982 dečka
7. MOHAR DARINKA rodila 5. 12. 1982 deklico
8. SREBRENOVSKA DARINKA rodila 4. 2. 1983 dečka

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne organizacije BPT Tržič — Ureja uredniški odbor: Perko Vili, Rožič Ana, Kraševac Anica, Šlibar Jožica, Bajželj Milan, Mehle Joži, Dolžan Kristina, Aljančič Marija, Logar Anka, Lang Vili ml. Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez. — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290, telefon 50-571 int. 204. — Tisk: TK Gorenjski tisk Kranj v 2000 izvodih. — Glasilo izhaja enkrat mesečno. List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obračunavanju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list št. 33-72, prosto plačila prometnega davka.

ZAHVALE

Ob prerani izgubi moje drage mame Jožefe Kotnik se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za poklonjeno cvetje in izrečena sožalja.

Iskrena hvala tudi vsem članom kolektiva, ki so mojo drago mamo spremili na zadnji poti.

**Zalujoča hčerka Marija
z družino**

Ob boleči izgubi moje sestre Greti, se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem predilnice, izmene »C« za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Nunar Jana

Ob smrti dragega očeta, sina, strica in dedka **Mrak Jožeta** se iskreno zahvaljujemo delovni organizaciji BPT, Industrijskemu gasilskemu društvu, avtomehanični delavnici, oddelku Versamat tkalnice ter govornikoma Balantič Bojanu in Hotku Ivanu za poslovilne besede.

Zahvaljujemo se vsem za izraženo sožalje in vsem, ki so sočustvovali z nami v teh težkih trenutkih.

**žena Milka, hčerka
Milica in sinova, Jože in
Edo z družinama**

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Predilnica za lepo darilo in izkazano pozornost.

Obenem pa vsem želim še naprej obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

Pongrac Gizela

Vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Konfekcija ter DO se iskreno zahvaljujem za čestitke ob srečnem dogodku.

Šolar Jožica

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Tkalnica se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Petrinec Marija

